

UWAGA ! ASF

ZASADY KTÓRYCH NALEŻY PRZESTRZEGAĆ W CELU OCHRONY GOSPODARSTWA PRZED WIRUSEM AFRYKAŃSKIEGO POMORU ŚWIŃ (ASF)

Zwierzęta i gospodarstwo
muszą być zarejestrowane
w bazie ARiMR

Zabezpiecz świnie przed
kontaktem z dzikami

Nie karm świní
odpadami kuchennymi

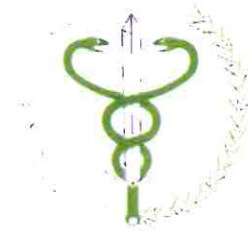
Do pracy ze zwierzętami
używaj oddzielnego stroju
i pozostawiaj go w chlewni

Pamiętaj o utrzymaniu
pomieszczeń w czystości
oraz dezynfekcji

Do pomieszczeń ze zwierzętami
może wchodzić tylko właściciel
gospodarstwa lub osoba sprawująca
opiekę nad zwierzętami

Maty nasączone środkiem
dezynfekcyjnym muszą być
wytłózone przed wejściem do
budynków inwentarskich

Obserwuj stan zdrowia świń -
o wszelkich niepokojących
objawach natychmiast powiadom
lekarza weterynarii

APEL

do hodowców trzody chlewnej

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
oraz
Głównego Lekarza Weterynarii

Szanowni Państwo!

ASF, czyli afrykański pomór świń – nie jest groźny dla ludzi, ale jest bardzo szkodliwy dla gospodarki i niebezpieczny dla Waszych gospodarstw.

Główną przyczyną rozprzestrzeniania się wirusa są zarażone dziki. Niestety przyczyną bywa też człowiek i dlatego przypominamy o podstawowych zasadach postępowania.

Prosimy o bezwzględne przestrzeganie zasad bioasekuracji:

- nie kupujcie świń z niewiadomego źródła pochodzenia,
- utrzymujcie świnię w sposób wykluczający kontakt z dzikami,
- stosujcie tylko pasze zabezpieczone przed dostępem zwierząt wolno żyjących,
- wyłóżcie maty nasączone środkiem dezynfekcyjnym przed wjazdami i wyjazdami z gospodarstw oraz przed wejściami do pomieszczeń, w których utrzymywane są świnię.

Przypominamy też, że za brak stosowania zasad bioasekuracji będą nakładane kary administracyjne.

MYŚLIWY, LEŚNIKU

PAMIĘTAJ!!!

GLÓWNY INSPEKTORAT WETERYNARII

Kraj, w którym wystąpi ASF narażony jest na bardzo duże straty ekonomiczne w przemyśle mięsnym oraz hodowli, powodowane wstrzymaniem obrotu i eksportu świń, mięsa wieprzowego oraz produktów pozyskiwanych od świń, a także padnięciami świń i kosztami likwidacji ognisk choroby.

ul. Wspólna 30,
00-930 Warszawa
tel.: (22) 623-20-88,
fax: (22) 623-14-08,
e-mail: wet@wetgiw.gov.pl,
www.wetgiw.gov.pl

**INFORMACJA
DLA MYŚLIWYCH
I LEŚNIKÓW
DOTYCZĄCA
AFRYKAŃSKIEGO
POMORU ŚWIŃ**

Co to jest afrykański pomór świń?

Afrykański pomór świń (ASF) to **szybko szerząca się choroba wirusowa, na którą podatne są świnie domowe oraz dziki.**

Ludzie nie są wrażliwi na zakażenie wirusem ASF w związku, z czym choroba ta nie stwarza zagrożenia dla ich zdrowia i życia.

Wprowadzenie wirusa ASF na terytorium Polski może nastąpić poprzez:

- ◆ przewożenie (przemysł) przez wschodnią granicę produktów żywnościowych, skarmianie ich resztkami świń lub wyrzucanie do lasu odpadków i kontakt z nimi dzików;
- ◆ migracja dzików z krajów, gdzie występuje ASF – w szczególności województwa wschodniej Polski;
- ◆ środki transportu.

O 2007 roku występowanie ASF zanotowano na terytorium Kaukazu i Federacji Rosyjskiej, na Ukrainie oraz na Białorusi.

W 2014 roku ASF wykryto na Litwie, w Polsce i na Łotwie.

Jak rozpoznać afrykański pomór świń u dzików?

U dzików mogą pojawić się następujące objawy:

- ◆ zwiększone padnięcia;
- ◆ osłabienie, zaburzenia w poruszaniu się, utrata orientacji, ograniczony odruch ucieczki;
- ◆ sinica skóry uszu, brzucha i boków ciała, drobne, liczne wybroczyzny na skórze;
- ◆ duszność, pienisty lub krwisty wypływ z nosa;
- ◆ biegunka, często z domieszką krwi.

Jak myśliwi i leśnicy mogą pomóc w zapobieganiu afrykańskiemu pomorowi świń?

- ◆ zgłaszać do najbliższego powiatowego lekarza weterynarii każdego zaobserwowanego dzika, który wykazuje objawy nasuwające podejrzenie ASF lub padłego dzika znalezionego w czasie polowań lub wykonywania czynności służbowych;
- ◆ przestrzegać higieny po zakończonym polowaniu (nie pozostawiać patrochów w lesie, zdezynfekować sprzęt łowiecki oraz koła pojazdów, zmienić obuwie i odzież);
- ◆ myśliwy po polowaniu przez 72h nie powinien wchodzić do chlewni;
- ◆ nie pozostawiać odpadków żywnościowych w lesie;
- ◆ myśliwi i leśnicy utrzymujący świnie we własnym gospodarstwie winni pamiętać o bezwzględnyim przestrzeganiu higieny przed każdorazowym wejściem do chlewni.

PAMIĘTAJ!!!

Na obszarach: ochronnym

i objętym ograniczeniami w związku z wystąpieniem ASF u dzików, znajdujących się na terenie województwa podlaskiego, obowiązuje zakaz wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa, gdzie są utrzymywane świnie: zwłok dzików, tusz dzików, części tusz dzików i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego pochodzących od dzików oraz materiałów i przedmiotów, które mogły zostać skażone wirusem afrykańskiego pomoru świń.

Każdy dzik odstrzelony na obszarze objętym ograniczeniami albo na obszarze ochronnym powinien zostać niezwłocznie dostarczony wraz ze wszystkimi częściami ciała, w tym z narządami wewnętrznymi, do położonego na tym samym obszarze: punktu skupu dzicyzny lub zakładu obróbki dzicyzny lub innego zakładu nadzorowanego przez organ Inspekcji Weterynaryjnej, w którym mogą być przechowywane tusze lub skóry dzików.

Tusze, wszystkie części ciała oraz skóry ww. dzików mogą być przemieszczone z ww. punktów i zakładów, wyłącznie po uzyskaniu ujemnego wyniku badania laboratoryjnego w kierunku afrykańskiego pomoru świń.*

* zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2014 roku w sprawie środkówu podejmowanych w związku z wystąpieniem u dzików afrykańskiego pomoru świń (poz. 420)

Ulotka informacyjna na temat **wymogów** dotyczących zabezpieczenia gospodarstw, w których utrzymywane są świnie, **wynikających z rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, zmienionego rozporządzeniem MRiRW z dnia 9 lutego 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 360).**

Wymagania ustanowione w tym rozporządzeniu mają na celu zwiększenie ochrony stad świń przed ASF w gospodarstwach, położonych na terytorium Polski **poza obszarami objętymi restrykcjami** w związku z występowaniem ASF (poza obszarem zagrożenia, objętym ograniczeniami i ochronnym).

Wymagania dla gospodarstw, w których utrzymywane są świnie:

1. karmienie świń paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących,
2. prowadzenie rejestru środków transportu do przewozu świń wjeżdżających na teren gospodarstwa oraz rejestru wejść do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnie,
3. zabezpieczenie budynku, w którym są utrzymywane świnie, przed dostępem zwierząt wolno żyjących oraz domowych,
4. utrzymywanie świń w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, w których są utrzymywane tylko świnie, mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne,
5. wykonywanie czynności związanych z obsługą świń wyłącznie przez osoby, które wykonują te czynności tylko w danym gospodarstwie,
6. stosowanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń, przed rozpoczęciem tych czynności, środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się afrykańskiego pomoru świń, w tym mycie i odkażanie rąk oraz oczyszczanie i odkażanie obuwia,
7. bieżące oczyszczanie i odkażanie narzędzi oraz sprzętu wykorzystywanych do obsługi świń,
8. używanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przeznaczonego wyłącznie do wykonywania tych czynności,
9. wyłożenie mat dezynfekcyjnych przed wejściami do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnie, i wyjściami z tych pomieszczeń, przy czym szerokość wyłożonych mat powinna być nie mniejsza niż szerokość danego wejścia lub wyjścia, a długość – nie mniejsza niż 1 m, a także stałe utrzymywanie tych mat w stanie zapewniającym utrzymanie skuteczności działania środka dezynfekcyjnego,
10. sporządzenie przez posiadaczy świń spisu posiadanych świń, z podziałem na prosięta, warchlaki, tuczniki, lochy, loszki, knury i knurki, oraz bieżące aktualizowanie tego spisu,
11. zabezpieczenie wybiegu dla świń podwójnym ogrodzeniem o wysokości wynoszącej co najmniej 1,5 m, związanym na stałe z podłożem – w przypadku utrzymywania świń w gospodarstwie w systemie otwartym.

W gospodarstwach, w których utrzymywane są świnie, obowiązuje również zakaz:

1. wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnie, zwłok dzików, tusz dzików, części tusz dzików i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego pochodzących z dzików oraz materiałów i przedmiotów, które mogły zostać skażone wirusem ASF,

2. wykonywania czynności związanych z obsługą świń przez osoby, które w ciągu ostatnich 72 godzin uczestniczyły w polowaniu na zwierzęta łowne lub odłowie takich zwierząt,
3. karmienia świń zielonką lub ziarnem pochodzącymi z obszaru objętego ograniczeniami lub obszaru zagrożenia, chyba że tę zielonkę lub to ziarno poddano obróbce w celu unieszkodliwienia wirusa ASF lub składowano w miejscu niedostępnym dla dzików co najmniej przez 30 dni przed ich podaniem świniom,
4. wykorzystywania w pomieszczeniach, w których są utrzymywane świny słomy na ściółkę dla zwierząt, pochodzącej z obszaru objętego ograniczeniami lub obszaru zagrożenia, chyba że tę słomę poddano obróbce w celu unieszkodliwienia wirusa ASF lub składowano w miejscu niedostępnym dla dzików co najmniej przez 90 dni przed jej wykorzystaniem.

Postępowanie w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości- na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt:

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w spełnianiu powyższych wymagań, powiatowi lekarze weterynarii:

- 1) zgodnie z art. 48 b ust. 1 pkt 1 ww. ustawy będą wydawać decyzje administracyjne z nakazem usunięcia uchybień w czasie nie dłuższym niż 5 miesięcy;
lub
- 2) zgodnie z art. 48 b ust. 1 pkt 2 ww. ustawy będą mogli wydawać decyzje z nakazem uboju lub zabicia świń oraz zakazem ich utrzymywania w gospodarstwie, z możliwością uzgodnienia z hodowcą czy świnię zostaną poddane ubojowi w rzeźni, czy też ubojowi na użytek własny;
- 3) zgodnie z art. 48 b ust. 3 będą wydawać decyzje z nakazem uboju lub zabicia świń i zakazem ich utrzymywania, w przypadku nieusunięcia uchybień po czasie określonym w pkt. 1);
- 4) za ubite lub zabite świnię **nie przysługuje odszkodowanie** ze środków budżetu państwa.
- 5) nie wcześniej niż przed upływem roku od wydania zakazu utrzymywania świń w gospodarstwie, hodowca może zgłosić do powiatowego lekarza weterynarii, że jego gospodarstwo spełnia wymagania. Jeżeli kontrola weterynaryjna, przeprowadzona na wniosek posiadacza zwierząt wykaże, że w gospodarstwie zapewniono spełnianie wymagań, powiatowy lekarz weterynarii może uchylić decyzję zakazującą utrzymywania w tym gospodarstwie świń.

Jak rozpoznać ASF?

U zwierząt występują gorączka, może osiągać nawet do 42°C, przyśpieszony oddech, osowiałość, możliwa utrata apetytu i pragnienia (niekoniecznie), przekrwienia lub zasinienia mogą wystąpić na uszach, ogonie, kończynach i klatce piersiowej. Zazwyczaj pierwsze w stadzie chorują duże sztuki: lochy, knury, tuczniki. Padnięcia nawet pojedynczych świń w stadzie mogą być skutkiem rozwijania się zakażenia świń wirusem ASF w gospodarstwie. Nie należy zatem zwlekać ze zgłoszeniem informacji o niepokojących objawach do lekarza weterynarii opiekującego się stadem lub do najbliższej lecznicy dla zwierząt. W przypadku wykrycia ASF w gospodarstwie, w którym przestrzegane są przepisy prawa dotyczące zdrowia zwierząt oraz identyfikacji i rejestracji świń – właścicielowi przysługuje pełne odszkodowanie za zabite zwierzęta, zniszczone produkty i sprzęt w gospodarstwie.